

سخن روز

آمریکا و ائتلاف منطقه‌ای علیه ایران؟

جلال خوش چهره

تحلیلگر مسائل بین‌الملل

تا وقتی رویکرد تهران و واشنگتن به گفت‌وگو و آنچه که در یک فرایند تفاهم-توافق تعریف می‌شد نه برخاسته از یک سیاست راهبردی بلکه اقدامی تاکتیکی از سوی هر یک از طرف‌ها در دستور کار قرار داشته باشد، نمی‌شد چنین تصور کرد که تعاملات پرفراز و نشیب تهران و واشنگتن به سرانجامی نزدیک به آرامش یا تنش‌زدایی دست می‌یابد. همچنین نمی‌شود پیش‌بینی کرد که هر نوع اقدام برای رفع تنش‌ها چه در کوتاه‌مدت و چه بلندمدت ممکن شود. دلایل آن مربوط می‌شود به اختلافات اصلی در نوع سیاست‌ها و راهبردهایی که هر یک از دو طرف چه در قبال یکدیگر و چه در قبال منطقه و اصولاً نظم جامعه بین‌الملل دارند. از این رو تصویری که اکنون پیش‌روی ماست رسیدن به نقطه جوش است که دیگر دیپلماسی به هر دلیل جای خود را به منازعه و جنگ سپرده و دو طرف این رویکرد را برای رسیدن به آنچه که شاید بتوان آن را در آینده‌ای مبهم نقطه تعادل نامید دست یابند. در حال حاضر تهران و واشنگتن در ورود دوباره به معرکه جنگ تاکتیک‌ها و راهبردهای نظامی خود را دنبال می‌کنند. از یک سو واشنگتن در اقدامی حساب شده و بی‌سترساز از گذشته به ویژه از جنگ ۱۲ روزه تا جنگ ۲۸ روزه و وقفه آن تا جنگ کنونی کوشیده است با تغییر ترکیب روبرویی با تهران از شکل واشنگتن- تل آویوو به شکل واشنگتن و ائتلاف‌های منطقه‌ای با حضور بازیگران عرب منطقه دنبال کند. به عبارت دیگر واشنگتن با دور نگه داشتن اسرائیل از صحنه منازعات به شکل ظاهری کوشیده است دولت‌های عرب منطقه از جمله کشورهای عربی حوزه جنوبی خلیج فارس برخی دولت‌های منطقه‌ای اعم از مصر، اردن یا مراکش و نیز ایجاد تعدیل در مواضع کشورهایی چون ترکیه و پاکستان در خدمت به اهداف راهبردی واشنگتن مقابل تهران وضعیتی سخت‌رأی را تضمین مسازان در تهران ایجاد کند. تهران نیز با رویکرد خود به همسویی‌های برخی دولت‌های منطقه‌ای اعم از دولت‌های جنوب خلیج فارس و نیز دولت‌های عرب منطقه کوشیده است در موقعیت خود که از آن به عنوان مقاومت یاد می‌شود تأکید کند. صورت مسئله به گونه‌ای است که می‌شود نتیجه گرفت واشنگتن با رآایش صحنه سیاسی و نظامی تلاش می‌کند روندی فرساینده را از حیث نظامی، اقتصادی و همچنین افکار عمومی در ایران برای وادار ساختن تهران به تسلیم در برابر خواسته‌هایش دنبال کند. این روند در صورت تحکیم، تعمیق و تثبیت تحمیل اوضاع قابل‌تحمیلی را برای تهران فراهم نخواهد کرد. به نظر می‌رسد واشنگتن برخلاف دو جنگ گذشته سیاست زدن هزار زخم به پیکره نظامی سیاسی و اقتصادی ایران را دنبال می‌کند. این سیاست الگویی برگرفته از مدلی است که نفتالی بنت نخست‌وزیر سابق اسرائیل و رقیب کنونی و اصلی بنیامین نتانیاهو در دوری ات‌انتخابات اسرائیل اجرایی کرد. به این ترتیب این روند بسیار خطرناک‌تر از آنچه خواهد بود که به گذشتنه از سوی واشنگتن دنبال می‌شد. اهمیت موضوع هنگامی برجسته می‌شود که شاهدیم ترامپ با ایجاد جاذبه‌های اقتصادی- سیاسی برای نخست‌وزیر تازه کار عراق اقدام به دور کردن بغداد از تهران می‌کند. اگرچه گفته شده علی‌الزیدی تعیین شده در اوپک نشان از آن دارد که بغداد نیز رفته‌رفته راه خود را به سوی واشنگتن می‌گشاید. همین مهم تهران را در چارچوب سیاست ائتلاف‌سازی واشنگتن با حلقه تنگ‌تری روبرو می‌کند. حال باید دید تهران بجز رویکردهای گذشته به حامیان واشنگتن چه راهبرد دیگری در حوزه‌های سیاسی و اقتصادی در دستور کار دارد. در صورت وجود این راهبرد یک نکته در اولویت است، اینکه نخست تهران بتواند با ایجاد انسجام میان نخبگان داخلی رویکرد ثابت و تعیین‌شده‌ای را در قبال آنچه پیش‌رو دارد از خود بروز دهد.

خبر

سفیر ایران در سازمان ملل:

آمریکا متجاوز است نه قربانی

سفیر و نماینده دائم ایران در سازمان ملل روز سه‌شنبه به وقت محلی در نامه‌ای به دبیرکل سازمان ملل و رئیس شورای امنیت اظهار داشت: نماینده ایالات متحد در جلسه شورای امنیت در مورد وضعیت خاورمیانه، که روز سه‌شنبه برابر ۱۴ ژوئیه ۲۰۲۶ (۲۳ تیر ماه)، تحت دستور کار «حفظ صلح و امنیت بین‌المللی» (جلسه ۱۱۹۴) برگزار شد، بار دیگر از دستور کار مورد بررسی خارج شد و از تزیبون شورای امنیت برای انتشار اطلاعات نادرست سوءاستفاده کرد و مجموعه‌ای از ادعاهای بی‌اساس و با انگیزه سیاسی را علیه جمهوری اسلامی ایران مطرح کرد که بر نقض قطعنامه‌های مربوطه شورای امنیت، نادرست و بی‌اساس است. این ادعا توسط هیچ مدرک معتبر قابل تأیید یا مستقلی تأیید نشده و تلاش دیگری برای متنبف کردن توجه از رفتار غیرقانونی و اقدامات بی‌ثبات‌کننده خود ایالات متحده در منطقه است. وی همچنین بیان کرد: ادعای ایالات متحده مبنی بر اینکه این کشور به «یادداشت تفاهم اسلام‌آباد» پایبند است، کاملاً بی‌اساس و فاقد هرگونه مدرک است. برعکس، ایالات متحده تقریباً بلافاصله پس از امضای این یادداشت تفاهم و تا امروز، به‌طور مستمر از اجرای تعهدات خود سر باز زده است. ایرانی تأکید کرد: ایالات متحده متجاوز است، نه قربانی. این کشور با آغاز دو جنگ تجاوزکارانه و بدون تحریک قبلی علیه ایران، همراه با رژیم اسرائیل، مرتکب نقض‌های افش منشور ملل متحد، به‌ویژه ماده ۵ بند ۴ آن، و نیز حقوق بین‌الملل و حقوق بین‌الملل بشردوستانه شده است.

آرمان ملی

«آرمان ملی» دوگانه مذاکره و عدم مذاکره را بررسی می‌کند

اولویت؛ حل مشکلات کشور و بهبود شرایط اقتصادی

آرمان ملی- حمید شجاعی: «مذاکره یا عدم مذاکره» این دوگانه‌ای است که مدت‌ها است در کشور مطرح است و هنوز هم پاسخ متقنی برای آن پیدا نشده است که مذاکره خوب است یا بد؟ یا اینکه به جای مذاکره باید چه کنیم و پلن جایگزین چیست؟ واقعیت این است که طی سال‌ها بلکه دهه‌های اخیر شرایط بین‌المللی برای کشورمان به نحوی بوده که ایران را بر سر این دوراهی قرار می‌داده است که اگر مذاکره کنیم چه می‌شود و اگر مذاکره نکنیم چه می‌شود؟ فشارهای بین‌المللی از جمله آمریکایی‌ها، اروپایی‌ها و کشورهایی که همواره بر پیشانی آنها نقش میناجی حک شده نیز در این میان تلاش داشته‌اند و ایران و غرب را به یک‌دیگر نزدیک کنند تا شرایط مذاکره، تفاهم، توافق فراهم شوند. کشورهایی از قبیل عمان، قطر، پاکستان، عراق و بعضاً ژاپن از جمله این کشورها بوده و هستند، اما نکته اینجا است که اساساً برای چه مذاکره می‌کنیم و قرار است با مذاکره به چیزی دست پیدا کنیم؟ آنچه مسلم است مذاکره برای گفت‌وگو در جهت مساله‌ای مشخص با طرف مقابل در راستای حل اختلافات میان طرفین و رسیدن به اشتراک نظر و تلاش برای کسب منافع ملی است که اگر موافقت‌آمیز باشد می‌تواند نپایانه یک تفاهم یا توافق بینجامد و اگر هم نباشد مشخصاً به شکست انجامیده و به بن‌بست می‌رسد. لذا باید اذعان داشت نفس مذاکره امر نکوهیده و بدی نیست و اتفاقاً در سخت‌ترین شرایط نیز باید پنجره دیپلماسی باز باشد تا بتوان در مواقع لزوم از برگ مذاکره و دیپلماسی نیز به‌فراخور و مقتضیات زمان استفاده کرد. البته لازم به ذکر است که در مذاکره باید سازماندهی شده و هدفمند پیش رفت و به عبارت سیاسی و نظامی مذاکره نباشد؛ بلکه مذاکره باید برای رسیدن به هدف معین و نتیجه روشن باشد. مهم این است که در چه شرایطی قرار داریم و آن شرایط مطلوب مذاکره است یا نه؟ به عبارت دیگر مذاکره باید از سر اقتدار و دست بالا در راستای تأمین منافع ملی صورت گیرد. عدم مذاکره که همیشه هست باید شرایط را به نحوی پیش برد که طرف مقابل مجبور به مذاکره شود. آن هم مذاکره‌ای که ایران در آن دست‌بتر را داشته باشد.

تفاهمی که ناقص ماند

پایان جنگ ۴۰ روزه، اعلام آتش‌بس و زمان ۱۵ روزه برای رسیدن ایران و آمریکا به یک تفاهم اتفاقی بوده که طی چند ماه اخیر صورت گرفت و پس از مذاکرات فشرده در اسلام‌آباد و مکاتبات غیر حضوری و اظهارنظرهای مختلف طرفین، بالاخره ایران و آمریکا به یادداشت تفاهمی ۱۲ بندی رسیدند که بر پایه آن تعهداتی را متقبل شدند. تفاهمی که بسیاری معتقدند بی‌تیر

بدعهدی دشمن

قابل پیش‌بینی بود

معاون اول رئیس‌جمهور در حاشیه مراسم بزرگداشت آقای شهید ایران که در مصلی امام خمینی (ره) تهران برگزار شد، اظهار کرد: مهم‌ترین اولویت دولت در شرایط فعلی توجه جدی‌تر به منویات رهبر معظم انقلاب و امام شهیدمان است که همانا مسائل معیشتی مردم، توسعه کشور، مقابله با تورم و دیگر مسائل اقتصادی است.

محمدرضا عارف گفت: امیدواریم با فضای ارزشمند همبستگی که ایجاد شده، بتوانیم بهتر برنامه‌ها را پیش ببریم. وی تصریح کرد: این بار اول نیست که از سوی دشمن بدعهدی می‌بینیم، از همان روزهای اول انقلاب شاهد اینگونه رفتارها بوده‌ایم. عارف ادامه داد: بدعهدی آمریکایی‌ها ما قابل پیش‌بینی بود. آمریکا بازیر پا گذاشتن سندی که به تازگی به امضا رسیده است، نشان داد که حرف‌هایش قابل اعتماد نیست.

دولت در همه مراحل

کنار مردم است

سخنگوی دولت با محکوم کردن حملات دشمن به مناطق جنوبی کشور و شهادت‌رساندن بیش از ۳۰ نفر از شهروندان کشور عزیزمان، اظهار داشت: این اقدامات مغایر با اصول انسانی و قواعد شناخته‌شده حقوق بین‌الملل است و جمهوری اسلامی ایران این جنایات را قویاً محکوم می‌کند. فاطمه مهاجرانی گفت: همراهی و مدیریت میدانی مسئولان و تلاش شبانه‌روزی نیروهای اجرایی، نقش مهمی در کاهش مشکلات و استمرار ارائه خدمات به مردم داشته است. وی افزود: رئیس‌جمهور بر ضرورت تدابیر بی‌وقفه خدمت‌رسانی به مردم تأکید کردند و خواستار آن شد که همه دستگاه‌های اجرایی، وزارتخانه‌ها و نهاد‌های مسئول با حداکثر توان، امکانات و ظرفیت‌های خود را برای پشتیبانی از مناطق آسیب‌دیده، جبران خسارات و تأمین نیازهای مردم به کار گیرند. سخنگوی دولت خاطرنشان کرد: دولت خود را موظف می‌داند تا در همه مراحل، در کنار مردم باشد.

افزایش توانمندی‌ها

متناسب با تهدیدها

رئیس ستاد و معاون هماهنگ‌کننده ارتش با اشاره به اقدامات ارتش در جهت مقابله با تهدیدات اظهار کرد: ماتهدیدات را به خوبی رصد می‌کنیم و عمق آنها را به خوبی می‌شناسیم. ارتش جمهوری اسلامی ایران توانمندی‌های خود را متناسب با تهدیدها افزایش می‌دهد و امروز و هم‌اکنون آمادگی برای جنگ تحمیلی ۱۲ روزه است. امیر دریادار حبیب... سیاری گفت: امروز هم از بعد کارکنان نظامی بسیار خوبی رسیده‌ایم؛ همچنین درس‌آموخته‌های زیادی از جنگ‌های اخیر داشته‌ایم و از این درس‌آموخته‌ها جهت اعتلای هرچه بیشتر ارتش جمهوری اسلامی ایران بهره می‌بریم.

کوتاه

جنوب ایران، جان ایران است

فاطمه مهاجرانی سخنگوی دولت با انتشار پیامی در حساب کاربری خود در یکی از شبکه‌های مجازی با تأکید بر اهمیت جنوب ایران، اظهار کرد: در حملات روزهای اخیر به جنوب کشور، بیش از ۳۰ تن از شهروندان غیرنظامی جان خود را از دست دادند. وی افزود: ضمن ابراز همدردی و تسلیت به خانواده‌های داغدار، یاد جان‌باختگان را گرامی می‌داریم. مهاجرانی تأکید کرد: دولت با تمام توان در کنار مردم خواهد بود. جنوب ایران، قلب‌تپنده این سرزمین است. جنوب ایران، جان ایران.

نمی‌توان ایران را

با خط‌کش جغرافیا برید

سخنگوی وزارت امور خارجه با انتشار پستی در یکی از شبکه‌های اجتماعی نوشت: آنان که عاقدانه از «جنوب ایران» سخن می‌گویند، در بی‌آنند که در ذهن مخاطب تصویری از سرزمینی بسازند که به جهت جغرافیایی‌اش معرفی می‌شود. ایران رانه با خط‌کش جغرافیا می‌توان برید و نه با واژه‌های می‌توان تکه‌تکه کرد. اسماعیل بقائی ادامه داد: ایران، شمال و جنوب و شرق و غرب ندارد؛ ایران، یک پیکر است، یک جان به هم پیوسته. از بلندی کوهستان هایش تا زفای دریایش، از سواحل آفتاب سوخته‌اش تا سکوت باشکوه کویرهایش، هر ذره از این خاک، ایران است. این سرزمین قلبی است به وسعت تاریخ؛ قلبی که هزاران سال است می‌تپد، زخمی می‌شود، می‌خروشد، اما هرگز از تپیدن باز نمی‌ایستد. ایرانی همه جای این سرزمین را قلب می‌داند، قلبی در سینه مالا مال از مهر به این میهن پرغور و مقاوم.

مقاومت، راهبرد حفظ هویت

ملت ایران است

فرمانده کل سپاه در دوران دفاع مقدس اظهار داشت: آنچه شهید آیت‌... العظمی ظاهرهای را از بسیاری از رهبران سیاسی جهان متمایز می‌کند، تیزبینی راهبردی ایشان است؛ رهبر شهید انقلاب اسلامی معمولاً تحولات را نه در سطح ظواهر، بلکه در لایه‌های عمیق و آینده‌ساز آن تحلیل می‌کرد.ند. بارها دیدیم که هشدارهای ایشان درباره روند‌های جهانی، سال‌ها بعد به واقعیت تبدیل شد؛ همچنین از شناخت ماهیت نظام سلطه گرفته تا پیش‌بینی تحولات منطقه آسیا، از هندشار درباره جنگ ترکیبی دشمن تا تأکید بر ضرورت پیشرفت علمی و فناوری، همگی نشان می‌دهد که آیت‌... العظمی خامنه‌ای افق‌هایی دورتر از نگاه‌های متعارف را می‌دیدند سرلشکر محسن رضایی با بیان اینکه در عرصه استکبارستیزی رهبر شهید انقلاب نماد ایستادگی ملت ایران بوده‌اند، تأکید کرد: در روزگاری که بسیاری از کشورها در برابر فشار قدرت‌های بزرگ عقب‌نشینی می‌کنند، ایشان با تکیه بر ایمان، مردم و ظرفیت‌های ملی، الگویی از مقاومت فعال راه جهان عرضه کردند؛ این مقاومت صرفاً یک شعار سیاسی نبود، بلکه راهبردی برای حفظ استقلال، عزت و هویت ملت ایران به شمار می‌رفت.

مذاکره با خونخواهی

رهبر شهید منافاتی ندارد

غلامعلی حداد‌عادل در حاشیه مراسم بزرگداشت رهبر شهید انقلاب و شهید مصباح‌الهدی با باری‌کنی در دانشگاه امام صادق(ع) در جمع خبرنگاران، اظهار کرد: اینکه ملت و رهبر ملت، خواهان انتقام باشد، منافاتی با مذاکره ندارد. مذاکره نیز می‌تواند در مسیر تأمین منافع ملت باشد و انتقام هم حق طبیعی ملتی است که رهبرشان به دست جنایتکاران ترور شده است.

پاسخ ایران به آمریکا نباید متناسب

بلکه باید دشمنان‌کننده باشد

معاون حقوقی و بین‌الملل وزارت خارجه اظهار داشت: من حتی معتقد نیستم که صرفاً از «پاسخ متناسب» سخن بگوییم. چرا باید پاسخ ما فقط متناسب باشد؟ اگر آمریکا به بهانه سه کشتی تجاری، صدها هدف را مورد حمله نظامی قرار می‌دهد، آیا پاسخ ما نیز باید صرفاً در همان سطح و متناسب با اقدام او باشد؟ کاظم غریب‌آبادی گفت: واقعیت این است که نوع واکنش آمریکا در چنین مواردی، چندین برابر اقدام طرف مقابل است؛ نه صرفاً ده برابر، بلکه گاه هزاران برابر. بنابراین، در برابر تجاوز آمریکا نیز واکنش ایران نباید صرفاً یک پاسخ متناسب باشد. معاون حقوقی و بین‌الملل وزارت خارجه گفت: پاسخ جمهوری اسلامی ایران باید به گونه‌ای باشد که طرف مقابل را از تکرار تجاوز و بی‌شمانی کند. به عبارت دیگر، پاسخ ما نباید فقط «متناسب» باشد، بلکه باید پیشمان‌کننده باشد.